

ST. OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 7

87. ÅRGANG

12. APRIL

1975

OKB:

*10 160 katolikker av mange
nasjonaliteter*

Ett av de mange nye menighetsrådene (St. Hallvard), trosfeller fra Ungarn, Østerrike, Mauritius, Holland og Norge. (Side 104.)

SPENNENDE TILVEK

De tall vi oppgir i dag fra OKB er interessante, de forteller noe om utviklingen i bispedømmet de siste årene. De forteller videre noe om forholdet mellom norskfødte og ikke-norskfødte katolikker i menighetene, og gir — såvidt jeg skjønner — en ganske uventet opplysning om hvor tyngdepunktene tallmessig ligger.

Når dette er sagt, bør vi også minne om at dette er statistikk som det er meget vanskelig å få helt nøyaktig. En stund nå har mange vel tenkt seg at tallene var omtrent det motsatte av det vi idag kan oppgi hva angår

forholdet mellom norske og innvandrede trosfeller. Og det kan godt hende at et endelig resultat — hvor man bl. a. fikk registrert alle nykommere og de mer kirkefremmede på begge sider — ville gi tall som var nærmere 50—50 enn 60—40.

Men det er ingen tvil om at den kraftige tilveksten fra andre nasjonaliteter merkes i menighetene, som regel som en varig berikelse av vårt miljø. Nylig var undertegnede til stede ved en messe i et privathjem et stykke fra Oslo hvor man forsøkte å samle områdets mer isolerte katolik-

ker. Navnelisten fortalte en hel del om situasjonen. For å gjengi noen av navnene:

Bercelly, Bongart, Chiarello, Chylewski, Dahl, Dibiagio, Van Dijk, Hansen, Johansen, Kowalczyk, Nettekoven, Nygaard, Paulsen, Rego, Sandoz, Sæther, Toth, Uyttersprot, Wold...

Det å styrke kontakten med de ikke-norskfødte må vel være en hovedoppgave pastoralt sett, ikke bare for prestene, men for hver og en av oss. Det er trosfeller som ofte har kommet for godt hit til landet, deres

Vestfold

Følgende sitter i det nye menighetsrådet for St. Olav kirke i Tønsberg:

Holmestrand: Turid von Krogh og Grete Helen Stang.

Horten: Ann Andersen.

Tønsberg: Svein Garwood, Solveig Johnsborg og Ivar Brodin.

Sandefjord: Laila Johnsen og Will van Goethem.

Larvik: Svein Rune Markussen og Knut Eggen.

Rådet fikk følgende styre: Formann: Svein Rune Markussen, Larvik. Nestformann: Turid von Krogh, Holmestrand. Sekretær: Grete Helen Stang, Holmestrand.

Menighetsrådet arbeider nå med menighetens økonomi fremover. En av de viktigste og største oppgaver er arbeidet med tilrettelegging av barne- og voksenundervisningen, som man håper å få i gang til høsten. Likeledes vurderer menighetsrådet planer for bygging av et nytt, rommelig og mer egnet menighetslokale med plass til ca. 300 personer.

NKKF OM KIRKENS JUBELAR — DET HELLIGE ÅR

«Ja, kan man egentlig juble, når vi leser og hører om sorg og lidelse ute i verden. Mennesker som dør av sult og krig som herjer og ødelegger?

— Vi kan juble fordi vi er privilegerte, vi er Guds barn og tilhører Kirken. Men det å være Guds barn forplikter til ansvar overfor våre medmennesker i den lidende verden. Hva kan vi gjøre for å lindre? Vi må begynne å tenke. Derfor vil vi i NKKF i 1975 konsentrere oss om kvinnes problemstilling i den 3. verden, og hva vi muligens kan yte av hjelp på denne front. Vi må begynne i det små og håpe på at den spire som blir lagt i kvinneåret 1975, må få ringvirkninger for de kommende år.»

(FRA NORGES KATOLSKE KVINNEFORBUND)

ST. OLAV

KATOLSK

TIDSSKRIFT

HVER 14. DAG

KR. 50,— PR. ÅR

TIVOLI BARNAS PARADIS

SKJÆRTORSDAG FRA KL. 14
PÅSKELØRDAG og
2. PÅSKEDAG FRA KL. 14
OBS! Løngfred. og 1. påsked. stengt
Hverdager åpnes kl. 16.00

barn vokser opp som norske katolikker, de kommer inn i menighetsrådene som verdifulle medarbeidere osv. De blir en del av vårt katolske miljø.

I den vanskelige tiden etter Det annet Vatikanconsil hvor så mye tilsynelatende vaklet og så mangt slo sprekker, har vi bl. a. gjennom de nye ikke svekket, men vesentlig styrket Kirken i Norge.

A. R.

SKJÆRTORSDAG og PÅSKELØRDAGS PROGRAM:

Kl. 16: Klovnene har mye overraskelser til barna
Kl. 17: «Skattekisten»? Kl. 19: Gavedryss til mor og far

2. Påskedag: JULEN VARER HELT TIL PÅSKE

Kl. 16.00 kommer
julenissen og deler ut
gratis påskegodt til barna

En
klovn

En stor og vanligvis utmerket humanitær organisasjon rykket like før påskehelgen inn ovenstående annonse i noen aviser — med den oppsiktsvekkende meddelelse om at julenissen dukket opp på et planlagt tivoli annen påskedag for å dele ut påskegodt til barna.

En tegning av julenissen med skjegg og lue og det hele fortalte at den gamle fremdeles var i fin form og klar til nye dyster, denne gang under slagordet «Julen varer helt til påske.»

Forhåpentligvis uten å virke gretten må en litt døgnvill klovn få si følgende:

Vi klager vanligvis over at forretningsstanden åpner sine juleutstillinger i november. Noe av freden og forventningen blir liksom bort i pengegaloppen, synes vi.

Men maken til dette med å slå sammen jul og påske (selv for en god saks skyld) har ihvert fall ikke jeg observert før.

Den generasjon av barn som eventuelt får slike påskeminner, kommer om tyve år neppe til å protestere mot at vi får julegater på høstparten.

For dem vil det jo bare bety at de kommer et skritt nærmere påsken og de helt gøyale ting.

NR. 7

Vi har i dette nummeret også stoff om meditasjon og mystikk:

INTET ELLER GUD (side 107).

I spalten UKEN SOM GIKK skriver vi om det siste nummer av tidsskriftet Vinduet hvor Rolf Jacobsen har havnet på omslaget. (Side 108.)

Vi diskuterer en omstridt artikkel vi nylig hadde om Irland og de irske katolikkene i LESERBREV OM IRLAND. (Side 110.)

Vi forteller om kardinal Mindszenty og hans forestående besøk i Skandinavia (side 110).

Og vi gjengir pavens budskap i anledning av Bønnedagen for preste- og ordensskall (side 112).

På siste side har vi omtale av to nye filmer, kontraster som utgjør toppene akkurat nå.

RED.

Snart er det sommer og ferie og tid for

Katolske ungdomsleirer

Blant de tilbud vi har i år, finnes det sikkert også noe for DEG. Nøkkelordet for alle våre opplegg er «meningsfylt ferie». Meld deg på og husk at fristen er 15. mail

JUNIOR I (10—11 år) på Mariaholm 2.—9. juli. Pris kr. 225,—.

JUNIOR II (12—13 år) på Mariaholm 9.—19. juli. Pris kr. 300,—.

TEN-leir (14—16 år) på Seletun (Bergen) 30. juni—8. juli. Pris kr. 250,—.

NORDISK LEIR (over 17 år) på Mariaholm 21.—30. juli. Pris kr. 300,—.

MUSIKK- & LITURGI-seminar på Mariaholm 1.—9. august. Pris kr. 300,—.

Flere opplysninger finnes i leirfolderen —75. Hvis du ikke har fått tak i den, kan du skrive til Sr Mette, Ungdomskontoret, Akersvn. 5, Oslo 1. TI. (02) 20 26 65.

NY OPPGA

Tyngdepunkter: Oslo - Fro

Av AGE RØNNING

Like etter den annen verdenskrig var det rundt 3000 katolikker i Oslo Katolske Bispedømme — i dag er det over 10 000. De lever sammen i 17 menigheter i Syd-Norge og utgjør et fellesskap av mennesker av mange nasjonaliteter.

De siste statistiske tall som foreligger — en oversikt over antall registrerte trosfeller i bispedømmet ved årsskiftet — inneholder nye og til dels ukjente fakta om dette:

Av 10 160 katolikker er for eksempel 5 975 norskfødte og 4 185 ikke-norskfødte. Det vil si at man har 60 prosent norskfødte og 40 prosent innvandrere.

Tallene vil muligens virke overraskende på noen som har regnet med en nærmest omvendt situasjon i dette forhold.

Oversikten — bygget på nøyaktige oppgaver fra de enkelte menigheter — ser slik ut:

Sted	Norsk-fødte	Ikke-norsk-fødte	Tils.
Arendal	140	71	211
Bergen	711	309	1020
Drammen	198	181	379
Fredrikstad	520	545	1065
Halden	71	94	165
Hamar	162	101	263
Haugesund	69	44	113
Hønefoss	49	32	81
Kristiansand	197	175	372
Lillehammer	26	27	53
Lillestrøm	247	204	451
Oslo			
St. Hallvard	928	530	1458
St. Olav	1265	788	2053
Porsgrunn	253	207	460
Stabekk	590	373	963
Stavanger	274	252	526
Tønsberg	275	252	527

Det er interessant å notere seg fordelingen på de enkelte menigheter i denne tabellen:

Mange nasjonaliteter i St. Hallvard — foran fra v. formannen, Rudi Beccan, sognepresten, pater Arno, Kristiane Ness, Wenche Segura. Bok fra v. John Edgar, Susan Hajdu, Tristan Zuël, pater Heimriks og pater Hölscher.

Svært få av oss har for eksempel ant Fredrikstad-området tallmessige andel: med 1065 registrerte katolikker pr. 1. januar ligger denne menigheten nå på annenplass i bispedømmet, etter Oslo, men foran Bergen og Stabekk.

Fredrikstad er samtidig en av de få menighetene som har en overvekt av ikke-norskfødte katolikker i sitt fellesskap. Man må regne med at katolikker fra flere store industribedrifter i området hører hjemme der.

«Ständig wachsender Anteil der katholischen Bevölkerung» sto det nylig i et tysk kirkeblad over en artikkel om sammensetningen av Oslo Katolske Bispedømme.

Artikkelen var skrevet av bispedømmets generalvikar, F. J. Fishedick og bygget bl. a. på pater Kenneys sosiologiske undersøkelser her i fjor:

I 1945 var det 3000 katolikker
 I 1947 var det 3200 katolikker
 I 1950 var det 4200 katolikker
 I 1960 var det 6500 katolikker
 I 1965 var det 6800 katolikker
 I 1970 var det 7800 katolikker
 I 1973 var det 10000 katolikker

Og altså: pr. 1.1.1975 var det 10160.

Den katolske befolkning i OKB har altså steget ganske kraftig i årene etter krigen.

met i tall

VE GIR 60-40

drikstad - Bergen - Stabekk

I årene fra 1949 til 1969 kom det 1147 nye trosfeller til bispedømmet, i samme tidsrom var det 788 konversjoner. Dertil kommer nyfødte og døpte — og det er vel her den største tilveksten kan noteres. 789 personer døde i dette tidsrom.

Tilbakegangen i konversjoner etter Det annet Vatikan-konsil var ikke så stor som man først trodde.

Tall over utmeldelser og ikke-praktiserende er det vanskelig å få nøyaktig.

Ønsket om å komme i bedre kontakt med de ikke-norskfødte katolikkene i bispedømmet, har bl.a. fått ST. OLAV's redaksjon til enkelte ganger å våge seg ut på sprog-eksperimenter. Vi gjengir for eksempel i det følgende den siste delen av generalvikarens artikkel på tysk:

«Ein Faktor, der für die zukünftige pastorale Planung im Bistum Oslo von Bedeutung sein wird, sind die Ölfunde in der Nordsee und die damit verbundenen ökonomischen Pläne der Regierung. Diese werden vom ganzen Volke mit grossem Interesse verfolgt, da sie für verschiedene Gebiete des Landes von grösster Bedeutung sind. Schon heute achtet man aufmerksam auf die Probleme, die durch Abwanderung aus anderen Teilen des Landes in die neuen Industriezentren, sowie auch durch grössere Einwanderung von Gastarbeitern entstehen werden. Eine genaue Beobachtung der soziologischen Entwicklung wird der Kirche helfen, relativ gut vorbereitet zu sein, wenn neue Gemeindezentren errichtet werden müssen.

Vieles hängt davon ab, ob die Zahl der Priester vergrössert werden kann. Die Anzahl der Priester im Bistum ist nach dem 2. Weltkrieg nur langsam gewachsen. Der Zuwachs ist hauptsächlich bei Ordensgeistlichen zu verzeichnen. Die Zahl der Weltgeistlichen ist konstant geblieben. Über 53 % der Priester sind in der Seelsorge tätig, 2 sind Eremiten, andere hauptsächlich mit Erwachsenenbildung und Jugendarbeit beschäftigt, einige stehen in der Verwaltung. Das Durchschnittsalter der Priester ist 53 Jahre, das der Pfarrer 56 Jahre. Das bedeutet, dass das Bistum, neue Priester finden muss, die in der Seelsorge tätig sein können.

Auch die Zahl der im Dienste der Kirche stehenden Schwestern hat abgenommen. Das Durchschnittsalter der Schwestern ist sehr hoch. Dies führt dazu, dass die

Schwestern ihre verschiedenen Arbeitsaufgaben einschränken oder ganz aufgeben müssen.

Man muss im Auge behalten, dass die traditionellen Repräsentanten der Kirche, Priester und Schwestern, weniger und älter werden. Sie können nicht mehr allein die Bürden der pastoralen Betreuung für die ständig wachsende katholische Bevölkerung tragen und dabei gleichzeitig das Evangelium anderen verkünden. Hier müsste man Diakone und Laien einsetzen können, die einen Teil der Pastoralarbeit übernehmen, wie: Wortgottesdienst, Austeilung der Kommunion, Religionsunterricht, Leiten von Zusammenkünften und anderes mehr. Wir müssen uns fragen, ob wir die jetzige Struktur beibehalten können oder verändern müssen oder versuchen, beides durchzuführen. Das letztere würde wohl die beste Lösung der auf uns zukommenden Probleme sein. Die Veränderung in der staatlichen Struktur aufgrund der Ölfunde kann sehr schnell geschehen.

Darum dürfen wir nicht warten, sondern müssen konkret planen, damit uns die Ereignisse nicht überraschen oder sogar überrollen.

ST. OLAV
har
katolsk
nyhetstoff

INTET EL

I 1973 utga Bonniers forlag en antologi med tittelen «Jesus — återupptäckt?» Den enorme interessen Jesusskikkelsen har vært gjenstand for de siste årene, kunne gi grunn til å tale om en gjenoppdagelse, og denne boken tar for seg Jesus sett fra forskjellige sider: Jesusbevegelsen, Jesus som «revolusjonær», Jesus i forskningens lys osv. Også den nye meditasjonsbevegelsens forhold til Jesus blir behandlet, og det er karmelitt-pater Wilfrid Stinissen som har levert dette bidraget, som ST. OLAV her gir et sammendrag av. Stinissen konstaterer at orientalske meditasjonsformer er en sterk tiltrekning også på kristne mennesker, og han mener det trenges en grenseopp-gang mellom denne orientalske mystikk og kristen mystikk. Hvis de kristne ikke ser klart her, kan de risikere at det som kunne være en hjelp i deres bønneliv, umerkelig uthuler deres tro:

Hvorfor har disse orientalske meditasjonsmetoder hatt slik suksess her i Vesten? Stinissen mener grunnen er at de svarer på et behov hos vår tids mennesker. De lever i et industrialisert, mekanisert, teknokratisk samfunn som lett nedvurderer rent menneskelige verdier. Resultatet er et fremmedgjort og splittet menneske som lever på overflaten av sitt vesen. Men lengselen etter å kunne leve ut fra det dypeste i en enhetlig, samlet personlighet er ikke død, og her synes meditasjonen å kunne være en uerstattelig hjelp.

Men både transcendentale meditasjon og zen-inspirert meditasjon er blitt heller viltvoksende planter utenfor eller i utkanten av kirkesamfunnene. Stinissen beklager at de som vil meditere, ofte forgjeves søker hjelp og veiledning hos Kirken. Så tyr de til mennesker som har hentet sin inspirasjon fra hinduisme eller buddhisme, og som gjerne bryr seg lite om hvorvidt deres meditasjon har noe med kristen bønn å gjøre. Men for en

kristen som vil meditere, kan jo ikke det være likegyldig. Stinissen understreker at en kristen ikke kan be på hvilken som helst måte.

En bønn der Kristus ikke har den sentrale plass, er ikke noen kristen bønn og kan heller ikke føre til ekte kristen mystikk.

Derfor er det påkrevet å sammenligne asiatiske meditasjonsformer, især zen, med kristen bønn, for bedre å forstå hva det er som skiller de to. Vi finner en tredobbel forskjell mellom zen-meditasjon og kristen bønn: Den gjelder oppfatningen av befrielsen, av tomheten og av spenningen mellom subjekt og objekt.

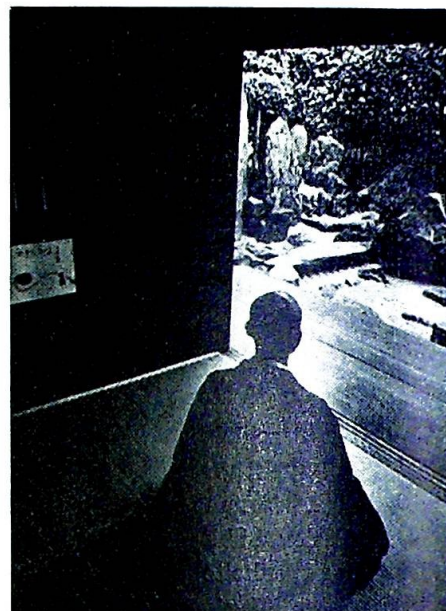
Befrielsen

Stinissen peker først på det som er felles: Både i zen-meditasjon og i kristen bønn gjelder det å befri mennesket fra «det lille jegets» tyranni, fra «det gamle menneske». Men med det stanser likheten.

I Orienten har man ikke det ringeste behov for en forløser. Mennesket skal frelse seg selv. Det det kommer an på, er å bli ett med urgrunnen, å strømme tilbake til urkilden. Man vender tilbake til eller stiger opp til den universelle bevissthet. Det er en vei for de sterke som kan klare seg selv, en vei til åndelige selvbefrielse.

Kristendommen regner ikke med at mennesket evner dette. Det er Kristus som frelser mennesket. Det er Gud som tar initiativet. «Vi elsker fordi han elsket oss først.» (1. Jo. 4, 19.)

Dette har vidtgående konsekvenser for meditasjon og bønn, sier Stinissen. I zen skjer alt ut fra naturens egne krefter, ut fra menneskets egen anstrengelse. Kristen kontemplasjon er derimot Guds frie gave, i kristen mystikk er alt nåde. Derfor er ikke teknikk like viktig i den kristne bønn. Teknikken kan ikke tvinge Gud, men den kan hjelpe mennesket til å åpne seg for ham — om han vil komme. Dersom vi kommer i kontakt med den levende Gud, så er det ikke på grunn av våre metoder, men fordi han selv vil åpenbare seg for oss og gi seg til oss. I kristen bønn strekker ikke blott og bar teknikk til, og man kan

til og med risikere å hemme bønnens videre utvikling dersom man legger for stor vekt på det tekniske. Man kan være så opptatt av sine mave-muskler og sin pust at kjærlighetsforholdet til Gud kommer i skyggen. Men det er dette forhold som er bønnens kjerne. Det gjelder derfor å bruke teknikken som det den er, et hjelpemiddel.

Når vi vet at frelsen er Guds verk, mister vi heller ikke motet hvis vi ikke kan finne den ro vi synes er nødvendig for bønn. Vi vil gjerne ha stillhet og ro og være i fred både med oss selv og andre. Men vår nød og våre plager og lidelser er ingen hindring for bønningen, ofte tvert imot.

Vissheten om at frelsen er Guds verk, virker også inn på den kristnes forhold til sakramentene. Man kan si at uten dem får ikke Guds liv utvikle seg fullt ut i ham. Stinissen mener da også at den kanskje største fare ved orientalsk meditasjon er at man ofte ikke lenger ser meningen med sakramentene, med liturgien, med Kirken. De mange års kirkegang har ikke gitt noen merkbare resultater, mens meditasjonen på kort tid har skapt en følelse av nytt, ekte liv. Men meditasjonen burde sette menneskene i stand til å motta sakramentene på en helt ny måte, med åpent hjerte.

og mystikk LER GUD

ST. OLAV
har religiøst stoff

Tomheten

Både i kristen og buddhistisk mystikk, særlig den som er inspirert av zen, spiller tomheten en stor rolle. Men forskjellen er stor, sier Stinissen, som fortsetter:

I zen drives tomheten til det ytterste, bevisstheten tømmes helt. På kristen grunn har selv ikke Mester Eckehart nådd dit. Han kan tale om ørken, intet, stillhet, men med disse ordene mener han fremdeles Gud. Det som skiller ham fra zen er like viktig som forskjellen mellom *Gud er* og *Gud er ikke*. Mester Eckehart hører til dem som sier at Gud er. Mans mystikk er kristen. Men zenbuddhismen kjenner opplevelsen av et intet som virkelig er intet, der det ikke finnes spor av hverken Gud eller mennesker eller verden.

Her kan ikke den kristne følge zenmunken, selv om også hans bønn utvikler seg mot større enkelhet. I begynnelsen er bønningen eftertanke og samtale med Gud og Kristus. Men smått om senn viker alle idéer, bilder og ord for stillheten. Det er ikke en tom og pinlig stillhet, man er seg Guds nærvær bevisst, men kjærligheten har nådd en slik dybde at den ikke kan uttrykkes med ord.

Den kristne oppfatning av tomheten kommer dypest sett av at kristendommen er en ordets religion, sier Stinissen. Gud har talt om seg selv, og de kristne mener det er viktig å tale om ham, selv om de ord vi bruker ikke bare åpenbarer Gud, men også skjuler ham. I den kristne bønn avspeiles denne spenning. I den monn ordet åpenbarer, er det kilde til bønn, men siden det også skjuler Gud, har bønningen alltid tendens til å gå over i stillhet. Den kristne bønn beveger seg mellom to poler: liturgisk bønn med ord og stille bønn uten ord. Men spenningen mellom ord og stillhet finnes også innenfor hver av de to former. Den liturgiske bønn må ha plass til stillhet, og den ordløse bønn må nærme seg av ordet og stundom gi seg uttrykk i ord.

Subjekt og objekt

Om dette sier Stinissen: I orientalsk

inspirert meditasjon gjelder det så raskt som mulig å overvinne spenningen mellom subjekt og objekt. Jeggens grenser forsvinner, og det smelter sammen med altet. Det lille menneske står ikke lenger overfor det Absolutte, det er selv blitt det Absolutte. I kristen bønn er det ikke slik. Der står Kristus i sentrum. Men hvem er egentlig Kristus? spør Stinissen, og han svarer blant annet: Da Kristus levde her på jorden, var han et menneske som alle andre. Ingen kunne se på ham at han også var Logos, Guds sønn, men etter hans død ble hans menneskelige natur herliggjort. Han er ikke lenger inne-stengt i sin jordiske skikkelse, han blir verdens midtpunkt, den altomfattende, kosmiske Herre.

I meditasjonen kan man nærme seg Kristus både som historisk person og som den herliggjorte Herre. Til å begynne med betrakter man særlig den historiske, menneskelige Kristus, og dette kan man aldri helt slutte med, selv om man senere konsentrerer seg mer om den herliggjorte, guddommelige Kristus. De to kan aldri skilles fra hverandre.

Østerlandsk visdom vender seg skarpt mot det altfor menneskelige gudsbilde mange kristne har, og betoner særlig Guds transcendens, sier Stinissen, og han fortsetter: For dennevisdom er Gud den totalt uforståelige, og den eneste måten å nærme seg ham på, er å avvise alle idéer om ham. Kristne mystikere kan til en viss grad gå med på dette, men for dem består Guds transcendens først og fremst i kjærlighetens transcendens. Gud er ubegripelig fordi hans kjærlighet er ubegripelig. Den kristne transcendens er korsets dårskap. Gud er den som er helt annerledes, han er ikke slik menneskene tror. Han er ikke den veldige, den sterke, den mektige. Hans kjærlighet gjør ham svak, men denne Guds svakhet er likevel sterkere enn menneskene.

Dersom man rent konkret stiller spørsmålet om forholdet mellom zenmeditasjonens urgrunn og Kristus, så må man ut fra Paulus si at de to ikke kan settes på samme linje. Hos Paulus er Kristus ingen anonym urgrunn, han

er den levende Jesus fra Nasaret som Paulus møtte på veien til Damaskus, og som er blitt hans livs liv.

Likevel er Kristus ikke målet, minner Stinissen om, han er veien. Den som lar seg lede av Kristi, Guds sønns, Ånd, oppdager at den fører ham til Faderen. Gud som kilde til alt liv kan man nå frem til også utenfor kristendommen, men Gud som Fader, Sønn og Ånd er tilgjengelig bare for den som lar seg lede av Kristus. Derfor er kristen mystikk alltid treenighetsmystikk, hevder Stinissen som til slutt sier:

Å være kristen, eller rettere å bli kristen, innebærer at man gjør seg fri for alt, gjør seg fullkommen fri for Kristus. Det innebærer at man lar seg nyskape av ham, at man lar seg berøre av den oppstandne Herre, at man lar sin frihet «gjennomåndes» av Kristus. Da får man «Kristi sinnelag», da blir man et kristent menneske som kan varme andre.

K. G. J.

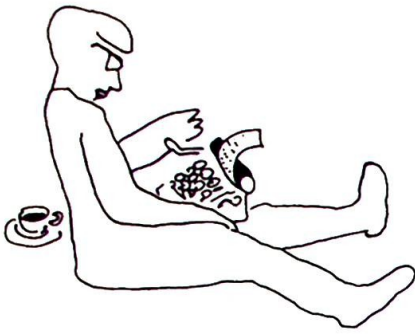
ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

HVER 14. DAG

KR. 50,— PR. AR

Uken som gikk

RJ PÅ OMSLAGET

I siste nummer av Gyldendals tidsskrift for litteratur, *VINDUET*, er min gode venn Rolf Jacobsen kommet på omslaget. Bladets nye redaktør, Knut Faldbakken, presenterer i et intervju Hamar-dikteren som stifter og forskningsstipendiat Ivar Hannevik diskuterer (med mange fine ord og mange tunge setninger) Jacobsens lyrikk:

«Det samfunnsmessige perspektivet blir mer globalt i de siste samlingene. Vissheten om at destruksjonen har en årsak, melder seg og avføder en ny form for kritikk, en politisk kritikk. Da har RJ også innsett ikke bare behovet for forandring, men også muligheten for den. «For noen tror på håpet/stikk imot all forstand/livet i dødens rom, dets/ trotsige stjerne.» («Aurora», 1972.) Et slikt håp er ikke i strid med forstanden likevel når ulykkens kilder er oppdaget.»

Og Hannevik avslutter sin artikkel med følgende gravalvorlige forsøk på å putte Rolf Jacobsen i en bås:

«Er det for enkelt, for moteriktig å se dette forfatterskapet i lys av norsk socialdemokratisk tankegang? I 30-årene har han tro på industrien og teknologien til menneskehetens fremme, og han har klarhet over kapitalismens realiteter og vilje til å forandre på dem. I 50- og 60-årene har han en verdibe-kjennende, upolitisk ideologi som er kritisk til urbaniseringen og som fører til sammenbrudd i konflikten mellom verdisyn og mulighetene for å realisere verdiene. Frigjøring ca. 1970: på nytt en politisk virkelighetsmodell som er resultat av en søken etter årsakssammenheng, en sammenkopling av verdisyn og politisk bevissthet. Har diktningen lenge fungert rekreativt for en socialdemokratisk Høyre-presse-mann som er reservert til sentraliseringspolitikk? For å holde ham mentalt i live? For så å bli et våpen? ...»

Undskyld meg, jeg tror ikke på slike «moteriktige» vurderinger. Det er så mange andre spennende ting i Rolf Jacobsens forfatterskap at det virker en smule komisk når unge forståsegpåere vil «forstå» ham politisk.

*

La oss heller sitere et lite dikt som er trykket av ham i *VINDUET*:

RULLE-RULLE-RUNDT

I den tekniske byen
hvor alle ruller rundt på hjul
for å kjøpe morsomme ting
så de kan bli glade fort
der kjenner ingen hverandre mer
for de har simpelthen ikke tid
for de skal rulle og rulle rundt på hjul
for det gjelder å bli glade fortfortfort
og få penger så de kan kjøpe alt
så alle unger må passe på seg selv
og alle gamle må legge seg og dø
for ingen har tid til å stanse og ingen vet råd
for de ruller og ruller rundt
for å få glemme og for å bli glade fort
mens lysene blinker grønt og blinker rødt
fra tidlig morgen og til sent på natt
rullerulleruller de rundt på hjul
for ingen har tid og ingen vet levende råd
for — ogsåvidere

— — —
Ogsåvidere

Det er akkurat som om han mildt lar Hannevik og andre mase rundt seg.

*

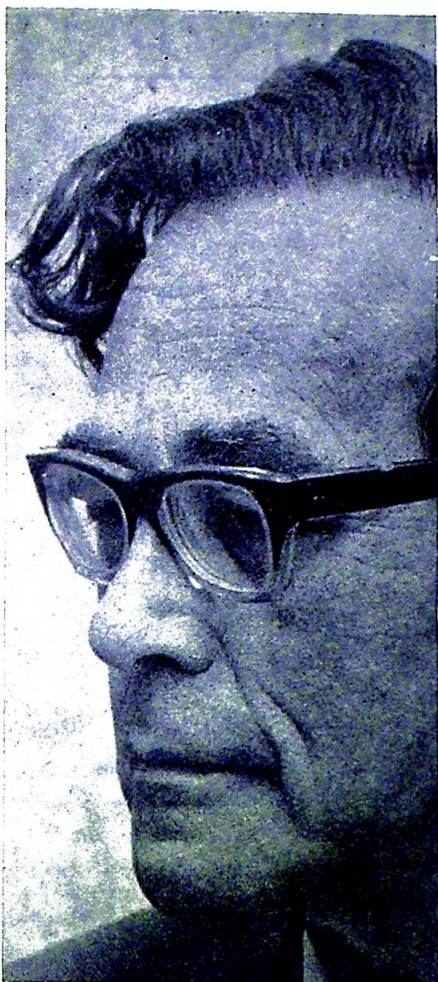
I intervjuet med Faldbakken nevner han ellers selv et par ting som jeg synes er mer interessant ved ham enn alskens politiske grenseoppganger. Først forklarer han hvorfor han konverterte til katolisismen i 1951:

«Jeg tror alle trenger et rekkverk å holde i, et rekkverk av forståelse for kontinuiteten i menneskenes utvikling og historie. Det er nok først og fremst min interesse for historie som vendte meg mot katolisismen, den stadfester en ubrutt forbindelse med vårt opphav. Hele vår sivilisasjon startet med Middelalderen. Nesten all vår folkediktning springer ut av den katolske liturgi. Sagaen hadde vært ukjent hvis det ikke hadde vært for munkene i klostrene som satt og skrev.»

Og han får også anledning til å si dette om dagens krav om politisk engasjement i diktningen:

«Slik kravet blir formulert finner jeg det ganske overflødig. Det skulle jo være klart at et godt dikt alltid vil formidle et budskap, reflektere en hold-

uvilkårlig suggereres til å tro at alt sammen, inklusive de innkoblede radiomeldingene er «virkelighet».

Men stykket unndrar seg saklig kritikk. Sammenblandingen av tilsynelatende virkelighetsgjengivelse og tendensøs manipulering er her så integrert at tilskueren nødvendigvis blir rystende berørt av hva han ser, samtidig som han ikke et øyeblikk må tro sine ører og øyne. — — —

Jeg har aldri vært vidne til en så besnærende manipulasjon. Jeg finner Watkins' uhyre bevisste mestring av denne form omtrent like rystende som den råskap han registrerer på skjermen. Gjennom tidens mektigste massemedium reduserer han sitt publikum til et henimot hjelpeløst offer for sitt narrespill.

Har denslags forhold forekommet akkurat slik, eller er de farvet av Watkins' opphetede fantasi? Hvem kan vite noe om det?

Efterhvert som denne genren blir mer og mer almindelig, vil publikum vaksinere seg mot den, — og en avstumpning vil ha funnet sted. Da vil man ventelig også stille seg skeptisk og nummen til a u t e n t i s k e gjengivelser av vold. Det er ett resultat man kan forutse etter Watkins' form for eksploatering.

For endel år siden ble Rolf Hochhuts skuespill «Stedfortrederen» om pave Pius og nazismen lansert på Det Norske Teatret. Da begynte en etterkrigsdebatt om propaganda i dokumentasjonens kledebon her hjemme. Watkins' langt mere raffinerte fremstøt bør også bli gjenstand for en inntrengende oppmerksomhet i full offentlighet. Genren er farlig til alle sider inntil det er alment erkjent hva som er ute og går i den. Det er i denne forbindelse likegyldig hvilken sak manipulatorens og hans verk gjør seg til ridder for.»

*

Vi andre må klokt og mildt sette oss til motverge for ikke å bli redusert «til et henimot hjelpeløst offer» for dette narrespill og denne spesielle form for forurensning av luften.

P. B. Rønne

*

Over til andre ting. I min lille bunke av utklipp og notater, er det en ting som har holdt seg i nesten en måned nå, Erik Egelands anmeldelse av Fjernsynsteatrets utsendelse av Peter Watkins «Straffeparken». Anmeldelsen sto i Aftenposten den 19. mars og tar ikke skade av å gjentas her, det dreier seg om inntrykk og forenklinger vi stadig trues av:

«'Straffeparken' av Peter Watkins, sendt i Fjernsynsteatret igår, handler om konfrontasjonen mellom en oppdiktet amerikansk folkedomstol og opprørske studenter, protestsangere og farvede. De siste får valget mellom mangeårige fengselsopphold eller tre døgn's ilmarsj gjennom Californias ørken frem til det amerikanske flagg, mens motorisert og bevæpnet politi jakter på dem. Historien starter og fortsetter med et så innsmiørende preg av autentitet at man

ST. OLAV HAR
KULTUR - STOFF

KARDINAL MINDSZENTY

TIL SKANDINAVIA I MAI

Kardinal Mindszenty vil besøke Oslo, Stockholm og København i dagene omkring Kristi Himmelfart.

József Mindszenty ble født i landsbyen Mindszent i Vest-Ungarn. Foreldrene var fattige bønder og hadde seks barn. Etter endt teologisk studium var Mindszenty en kort tid kapellan, så ble han religionslærer. På den tiden startet han også en avis — «Zala-megye» — som ble kjent for sine markante meninger. Under det kortvarige kommunistregimet etter den første verdenskrig ble han på grunn av sine artikler fengslet og derefter forvist til en liten avsidesliggende landsby.

28 år gammel ble han utnevnt til sokneprest i Zalaegerszeg, og kort tid etter også til biskopsdelegat i fylket.

Den 3. mars 1944 utnevnte paven ham til biskop av Veszprém. Han ble imidlertid snart arrestert av de tyske nasjonalsosialister, som hadde holdt hele Ungarn okkupert siden 1941, fordi han huset jøder i bispegården.

Den 2. oktober 1945 ble han utnevnt til erkebiskop av Esztergom og dermed til fyrstprimas av Ungarn. Den 16. februar 1946 mottok han kardinalhatten av paven. I tiden som fulgte ble motsetningene mellom det nye regimet og Kirken stadig skjerpet. Kardinal Mindszenty og hans biskoper protesterte mot en rekke av myndighetenes tiltak: mot de restriksjoner som ble lagt på religionsundervisningen, mot at de katolske organisasjoner og institusjoner i Ungarn ble oppløst og mot at katolske skoler ble konfiskert av Staten.

Myndighetene satte i gang en underskrifts-kampanje for å få folket til å gi til kjenne at de fordømte kardinalens handlinger. Kardinal Mindszenty oppfordret selv folket i et hyrdebrev til å skrive under for å unngå represalier.

Han ble arrestert om kvelden den 26. desember 1948. Han ble forhørt uavbrutt dag og natt, ble torturert og utsatt for bruk av viljesvekkende medikamenter. Den 29. desember kunne avisene fortelle at han hadde tilstått alt fra sammensvergelse mot republikken til valutasvindler. «Tilståelsen» ble imidlertid sterkt svekket ved det faktum at kardinalen umiddelbart før arrestasjonen hadde fått smuglet ut en erklæring som på forhånd erkjente ugyldig ethvert utsagn han måtte komme med under forhør og rettergang.

Prosessene mot ham ble innledet i januar 1949 og dommen som falt den 8. februar lød på livsvarig fengsel. Etter oppstanden i 1956 fikk han asyl i den amerikanske ambassade i Budapest hvor han oppholdt seg uavbrutt til september 1971. Etter et kort opphold i Roma bosatte han seg i Wien.

Den 5. februar 1974 ble han av paven løst fra sitt verv som erkebiskop av Esztergom.

Kardinal Mindszenty tilbringer det meste av sin tid på reiser for å besøke de ungarske minoriteter over hele verden for hvem han er symbolet på nasjonal uavhengighet.

NYHETER,

DEBATT

LESER-

Herr Redaktør.

Ved siden av en rekke riktige historiske opplysninger bragte denne artikkelen påstander som virket sjokkerende og skuffende på oss som gjennom årrekkes reiser og opphold i Irland har fått følge utviklingen på nært hold. Forfatterens kilder?

La meg få nevne et par punkter.

1. «Det katolske motstykke til dette finner vi i Eire der en bispevielse fremdeles kan foregå med en praktutfoldelse og et pengeforbruk som man skulle tro hørte fortiden til.»

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES

23. til 30. august 1975

8 dages flyreise med full pension.

Pris: Kastrup/Lourdes tur-retur, hotell «Madonna»
d.kr. 1650.—

Særpris for syge og handicappede på «Accueil N-D»
d.kr. 1175.—

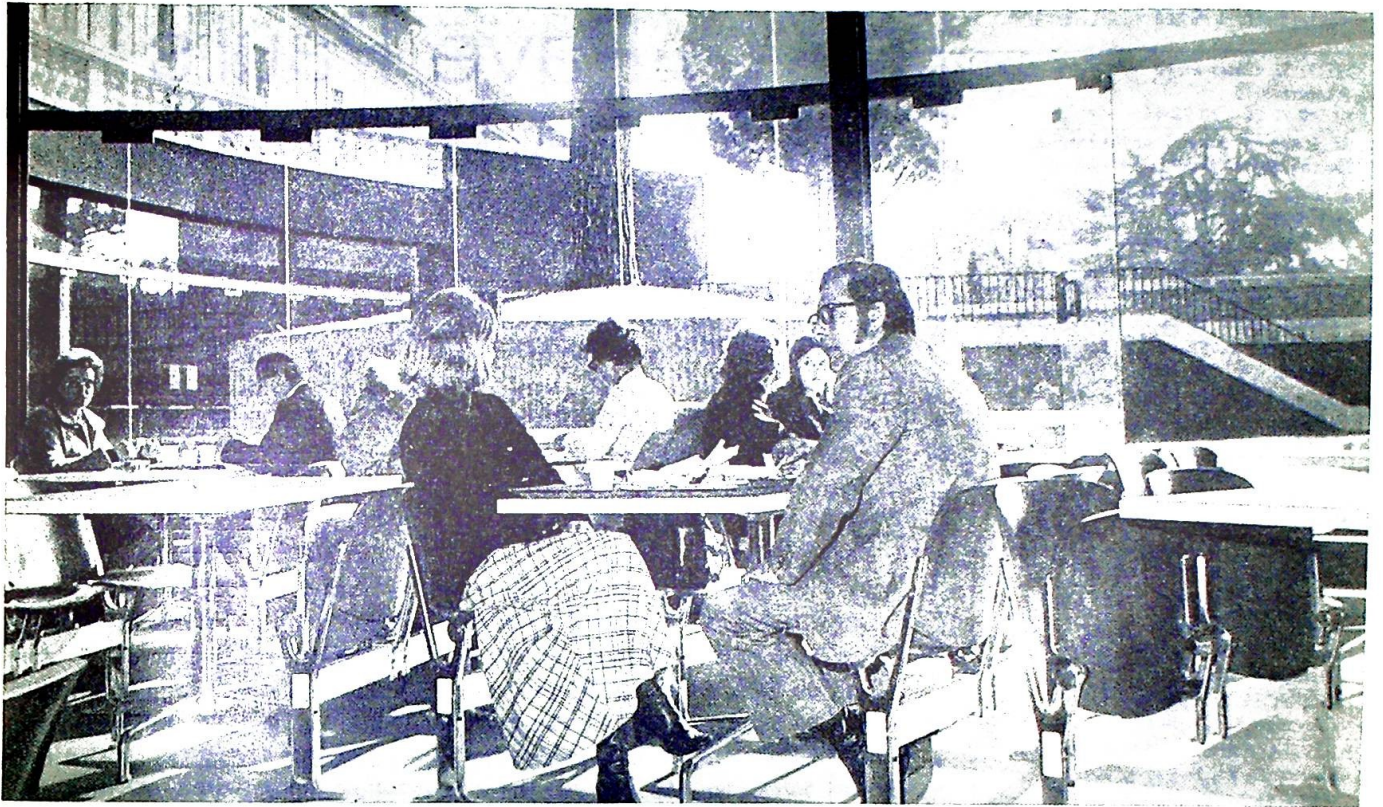
Valfartsprest: Pater G. GOMMANS C.M.

Læge, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser: VALFARTSKOMITEEN

Barsehøj 25, DK 2900 Hellerup

De første store valfartene til Rom under Det Hellige År er avsluttet i påskeuken. Dette bildet er fra et hvilested man har bygget like ved Peterskirken.

BREV OM IRLAND

Jeg har opplevet bispevielser, presbevielser og kirkevigsler i Eire. Enklere og verdigere kunne det ikke foregå.

2. «Verre er det at mange geistliges idéverden svarer til dette. For dem er det annet Vatikankonsil en av de farer som truer irsk katolisisme.»

Nei, min erfaring er en helt annen. For å nevne noen få navn: en biskop Herlihy i Waterford, biskop Birch i Kilkenny, biskop Casey i Kerry, biskop Daly i Longford og en rekke andre, tillikemed erkebiskop Ryan i Dublin og kardinal Conway i Armagh har sammen med sine prester fra første stund iherdig iverksatt omfattende tiltak for å gjennomføre Vatikankonsilets bestemmelser.

3. «De katolske geistlige er like lite som de protestantiske i stand til å se på og behandle de troende som voksne mennesker osv. . . . .»

Nei, slik er det ikke. Og skulle rådene de gir i samvittighetssaker være «som oftest meget håndfaste» så ville det ikke ligge i irernes natur å følge slike råd!

Skolenes historie er uadskillelig forbundet med landets historie. Det ville føre for langt her å utrede dette

emne. I rettferdighetens navn bør det dog ikke stå uimotsagt at irske kirkeledere forsøker å opprettholde «en form for katolisisme som ikke bare tiden har løpt fra, men som dessuten bidrar til å forlenge og forverre konflikten i Irland».

Det ville være beklagelig om St. Olavs lesere skulle sitte igjen med slike inntrykk.

SR. AASE LAETTITA RAFF. S. F.

*

ST. OLAVS redaksjon takker for brevet og beklager at kildehenvisningene ved en feiltagelse var falt ut. Foruten kunnskaper fra sine egne tidligere studier har artikkelforfatteren brukt en studie om Irland, utgitt i 1973 av det katolske informasjons-

senter PRO MUNDI VITA i Brüssel, og en reportasje av Alain Woodrow i ICI (Informations Catholiques Internationales) nr. 461, 1. august 1974.

Under en reise i Irland i fjor var Alain Woodrow til stede ved vigslingen av Limericks nye biskop, Mgr. Jeremiah Newman, og det var ved denne anledning en geistlig, p. Michael Tynan, i sin preken nevnte tre farer for katolske kristne i Irland: «massemediene, pengene og . . . Konsilet, som ved sin «uventede» side har økt folks usikkerhet». De omfattende sikkerhetstiltak ved denne anledning, selve seremonien og mottagelsen etterpå for 1500 innbudte kostet mer enn 6000 pund, opplyste en av byens rådmenn, James Kemmy.

I ST. OLAVS artikkel står det ikke (Forts. neste side.)

HYTTE

Ved Øyeren leies ut hytte for kortere eller lengre tid, evt. på åremål.

Ny 1971, 64 m², 3 sover., strøm, vinterisol., beliggh. nærh. Mariaholm.

Tlf. henv. Mariaholm for nærm. kont. med utleieren.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER		Stille messe	Høy- messe
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> Akersveien 5 tlf. 20 72 26 - 20 72 44	lörd.:	19.00	—
	sønd.:	9.30	11.00
		19.00	—
<i>St. Hallvard kirke, Fransiskanerne,</i> Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83		8.35	11.00
		18.00	—
<i>St. Dominikus kirke, Dominikanerne,</i> Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71		9.00	11.00
		18.30	—
<i>Vår Frue Villas kapell, Montebello,</i> Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21		9.00	—
<i>Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 212355</i>		11.00	9.30
			9.30
<i>Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 212587</i>			9.30
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke,</i> Tyholmen, tlf. 22 209		8.00	10.45
BERGEN: <i>St. Paul kirke,</i> Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10		9.00	11.00
			19.00
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke,</i> Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19		8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke,</i> Kongensgt. 9, tlf. 11 438		9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke,</i> Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168		8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke,</i> Torvg. 113, tlf. 23 751		8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke,</i> Haralds gt. 21, tlf. 23 195		8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke,</i> Vesterngt. 5, tlf. 22 381		9.00	11.00
KRISTIANSAND S: <i>St. Ansgar kirke,</i> Kirkegt. 3, tlf. 24 255			11.00
LILLEHAMMER, <i>Mariakirken,</i> lörd.: Weidemannsgate 3 A, tlf. 52 550 sønd.:		18.00	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke,</i> Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85		9.00	11.15
MOSS: <i>St. Mikals kapell,</i> Ryggeveien 24, tlf. 41 038		—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke,</i> Sverresgt. 26, tlf. 50 793		8.30	11.00
STABEKK: <i>Maria kirke,</i> Nyeveien 17, tlf. 53 77 35		8.30	10.45
	<i>Eikeli kirke</i>	19.00	9.30
STAVANGER: <i>St. Svithuns kirke,</i> Dronningens gt. 8, tlf. 25 534		8.30	10.45
		9.30	
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke,</i> Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949		8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke,</i> Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården, tlf. 21 214		8.45	11.00
		19.00	—
<i>St. Elisabeth hospital, Ila, tlf. 21 670</i>		6.15	—
KRISTIANSUND N: <i>St. Eysteins kirke,</i> Flintegt. 5, tlf. 72 779		8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke og</i> <i>St. Eysteins sykehjem, Jernbanegt. 29</i>			11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke,</i> Parkveien 23, tlf. 51 467		8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke,</i> Nørvesund, tlf. 37 558		8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vor Frue kirke, Storgt. 94</i> Biskopen og prestegården, tlf. 3604		19.30	11.00
	<i>St. Elisabethsøstrene,</i> Mellomvn. 47, tlf. 81 487	8.00	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke,</i> Hernesveien 22, tlf. 81 783		8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikal kirke,</i> Salsgt. 52, tlf. 11 447 (1. VII—31. VIII <i>St. Elisabeth Institutt, tlf. 11 392)</i>		19.00	11.00
		8.00	
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke,</i> Skolegt. 4, tlf. 61 501		8.00	10.30
NARVIK: <i>Den svenske sjømannskirke,</i> Prestebolig: Einervegen 7. Tlf. 41 634			11.00
SELFORS: <i>Vår Frelsers kirke,</i> Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072			11.00

Pave Paul's budskap

Bønnedagen for preste- og ordensskall 1975.

Kjære Kirkens sønner og døtre,

«A vlingen er rik, men høstfolkene få.»

Hvem av dere føler ikke den brennende aktualitet i disse ord fra Jesu munn?

Det er et faktum dere alle kjenner: behovet for prester og ordenspersoner, sjeler viet til Gud, er stort og presserende. Mens man i visse regioner melder om en blomstring som innvarsler håp, gis der andre med en foruroligende svikt på kall,

som ikke lover godt for fremtiden.

Det må medgis at en slik nedgang til tider kan fremkalle en sunn oppvåknen innen kirkesammenhengene: kateketer, medlemmer av de katolske legmannsbevegelser og mange andre, beundringsverdige som de ofte er i sin tro og sitt vidnesbyrd, bidrar ved deres «sjelesorg» til å høyne den kristne vitalitet hos deres brødre, og legemliggjør det kristne budskap i den daglige virkelighet. Deres rolle er uerstattelig. Deres liv befruktes av Den hellige ånd. Og Vi er de første til å glede Oss over og til å opp-

Leserbrev om Irland

(Forts. fra forrige side.)

at dette er regelen, men at slikt fremdeles kan forekomme. Det er bare å håpe at det er unntagelser som blir stadig mer sjeldne. Forøvrig er hverken bevisstløst pengeforbruk eller en del geistliges ønske om å gjøre det annet Vatikankonsil ugjort et særirsk fenomen, men det er kanskje farligere der hvor atmosfæren er så lett antennelig. Det er dessuten én ting å «verksette omfattende tiltak for å gjennomføre Vatikankonsilets bestemmelser», noe annet er å få Konsilets ånd til å forandre mentalitetene fra grunnen av. Det tar atskillig lenger tid, og det er en kjensgjerning at den som føler seg truet, gjerne blir stående på sine posisjoner og dessverre ikke sjelden prøver å demonstrere sin makt. Reformarbeid og den indre strid som oftest følger med, er en luksus som hører fredstider til. Og dette gjelder begge parter i konflikten.

Når det gjelder hierarkiets innflytelse på lovgivning, på samfunnslivet i det hele og på privatlivet stemmer kildene overens, og de bruker atskillig sterkere ord enn ST. OLAV.

Siste avsnitt av ST. OLAVs artikkel tar forøvrig for seg de oppmuntrende tegn som kan tyde på at Irlands fremtid blir lysere enn landets fortid og nåtid, og her møtes vi vel med innsenderen.

R.E.D.

muntre denne styrking av leg-folket. Allikevel må det sies at alt dette hverken erstatter pres-tens uunnværlige tjeneste eller de gudviiede sjelers spesielle vid-nesbyrd. De gjør dem snarere uunnværlige. Uten dem risikerer den kristne vitalitet å løsrive seg fra sine kilder, enheten å splittes og Kirken å bli sekula-risert. Å overse kallsproblemet ville bety en alvorlig fare for Kirken. For da ville den fjerne seg fra Herrens egen vilje, han som sa til sine apostler: «Kom og følg meg, så skal jeg en gang gjøre dere til menneskefiskere» — og, virkelig, de forlot sine garn for å følge ham. Likedan sa han til noen av disiplene: «Selg alt du eier, og del pengene ut til de fattige, — så får du en skatt i himmelen. Og kom så og følg meg.»

Dette kall fra Herren innebæ-rer en usigelig nåde. Og Vi er overbevist om at Herren fort-satt lar det gjenlyde i mange unge og voksne hjerter. Gjen-nom Kirken viser Kristus seg, idag som dengang, som den som til overmål forkynner den kjær-lighet som har sitt utspring hos Faderen. Han er den som tilgir, som helbreder hjertene, som gir av sin egen livsfylde. Han inn-byr oss til sammen med seg å arbeide for en ny verden, bygget av Guds sønner og døtre på sannhet og kjærlighet. Dette er det glade budskap som jo til alle tider må bringes menneske-ne for øre.

Men når Herren gjennom et indre lys og ved Kirkens stem-me kaller én på en særlig måte til å tjene ham som prest, or-
(Forts. neste s.)

Vi har fått inn:

Mange nydelige ikoner
Nye plater fra Folkways

Bøker:

Eliade: Myths, Dreams & Mysteries
The Interlinear Greek-English New Testament
Godal: Kristen meditasjon i dagliglivet
Det nye salmeheftet «Lov Herren»

ST. OLAV BOKHANDEL A/S
Akersveien 5, Oslo 1
Åpent 9—16, lørd. 9—14

R. I. P.

†

Vår inderlig kjære mor,
vår alles kjære

Andrea Brandt Hanssen
f. Reitan

døde fredfullt idag, 86 år gammel.

Haugesund 20/3 1975.

På alles vegne
O. J. Hanssen O.F.M.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Dominikus kirke	}	Oslo
Lunden kloster		
St. Elisabethsøstrønes Plelehjem		
Sta. Katarinahjemmet		
St. Olavs kirke		
Bispegården	}	Arendal
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Bergen
Vår Frue Kirke		
Marias Minde		
St. Franciskusstre- nes Moderhus		
Øyenklinikken		
St. Josephs Hosp., Drammen	}	Hammer- fest
St. Torfinns Klinik, Hamar		
St. Eliabeth Inst.		
St. Mikals Kirke		
St. Mikals prestegård		
St. Theresia Hosp.	}	Hønefoss
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke		
St. Magnus presteg.		
St. Ellsabeths Hosp.		
Vår Frue Kirke	}	Tromsø
Bispegården		
St. Olavs Kirke,		
Bispegården		
St. Olavs Kirke		
St. Olavs Prestegård	}	Tønsberg
St. Olavs Klinik		

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 68 34 66

Paul's Pave budskap

(Forts. fra forrige side.)

densperson eller medlem av et sekularinstitutt, appellerer han til hans eller hennes dype forkjærlighet for hans person og for hans ord i Evangeliet: «Følg meg!» Denne utvelgelse er likefrem besnærende og istand til å legge totalt beslag på et menneskehjerte. Den forutsetter forøvrig en grunnfestet tros- holdning. Og her er vi, kjære sønner og døtre, ved kjernen i kallsproblemet. I våre dager, da så mange troendes sinnsro er kommet ut av likevekt, fortoner dét å skulle gjøre en total og definitiv innsats i Kristi fotspor seg enda vanskeligere. Det kreves en total tillitsfullhet for å kunne overgi seg til Kristi appell. Ikke bare forutsetter utvelgelsen et bevisst brudd med alt som heter synd — med løgn, urenheter, egoisme, nag — men også med flere i og for seg til- latte goder som innfrielsen av lengselen etter menneskelig kjærlighet, rikdom, faglig suksess, fornøyelse, fremgang, makt. For en dypsindig, ærlig og giverglad sjel kommer verdiene som hører Gudsriket til i første rekke: Den rene og enkle glede, tørsten etter Gud uttrykt i bønn, det å stå til tjeneste, nidkjærhet for andres åndelige behov. Ikke minst er det nødvendig å løsrive seg fra tidens utbredte materialisme, for å kunne ta de riktige avgjørelser og for å ta konsekvensen av sine standpunkter. Det gjelder derfor å skape en klimaendring, slik at kallene kan slå rot og få

feste. Dette tilkommer i første rekke dem som er kalt, men også hele kristenheten med dem. Det Hellige År er i sannhet den rette tid: «Omvend dere og tro på Evangeliet.»

Det er altså i tegnet av dette Hellige År, året for omvendelse og troens fornyelse, at Vi som er apostelen Peters efterfølger, likesom ham pålagt å styrke våre brødre, retter dette budskap til dere, fylt av alvor, men også av håp, i anledning av bøn- nedagen for preste- og ordens- kall.

Vi retter det til dere, våre brødre i episkopatet, som Vi deler denne bekymring med fordi avlingen som er så rik har så få arbeidere.

Vi retter det til dere, våre prester, forat dere, gjennom fornyet stolthet over å tjene Kristus med apostelens prøvelser og gleder, må evne å vekke aktelse for og lengsel etter prestekallet. Deres troskap, deres håp og enheten dere i mellom; måtte alt dette bære vidnesbyrd om at kallet er en enestående nåde.

Vi retter det til dere menn og kvinner av ordensstanden, forat friheten og det ufortjente ved denne deres totale vigsel til

Kristus — som samtidig åpner for en ekte solidaritet med alle — kan gjøre Guds rike forlokkende, fordi Evangeliet gjøres aktuelt og troverdig.

Vi retter det til dere som står i oppdragelsens tjeneste, ikke minst til dere fedre og mødre, for at styrken i deres tro, dybden i deres offerglede, kjærlig- heten til Kirken, kan legge grunnlaget hos de unge som gjør dem istand til å høre kallet fra Herren og etterkomme det.

Vi retter det spesielt til dere som ennå er unge, tiltrukket av Kristi budskap og levende opp- tatt av medmenneskenes ånde- lige behov. Løft deres indre øye mot Kristus for i møtet med hans blikk å få svar på dette avgjørende spørsmål: Hvorledes kan jeg best tjene ham i det liv som ligger foran meg.

Vi retter det også til dere barn. Kristus har en forkjærlig- het for nettopp dere som alle- rede er modne nok til å gi før- steplassen til Gud, slik at den kan forme hele deres liv i Jesu fotspor. Søk ham av hele deres hjerte gjennom en stadig mer brennende bønn. La deres liv bli en gave til ham i et kall som svarer til deres krefter.

DRAMMEN

Drammens malerforretning

Inneh. Asbjørn Gundersen

Tlf. 83 19 16 - 83 33 32

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

H. KOLDERUP

N. Storgt. 12 - Bragernes

Tlf. 83 13 62 - 83 36 48

Gå til fagmannen
når det gjelder møbler

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

Måtte alle bønnfalle avlingens Herre: «Herre, kom din Kirke til hjelp!» Behovene er uhyre. Anledningene til en generøs innsats er mange. Guds kallelse og hans nåde kommer aldri til kort. Gid himmelen måtte gi at vi heller ikke kommer til kort overfor dens planer.

Vi velsigner dere i Herrens navn.

Vatikanet, 2. februar 1975.

PAULUS VI

Militære til Lourdes

Alle katolske militære — uansett alder, grad eller våpengren — er også i år innbudt til å delta i den store internasjonale pilgrimsferd til Lourdes.

De som måtte ha deltatt før kan søke om å bli med denne gang også. Permisjon må en søke hos sin sjef. En kan da henvisse til «Direktiv om permisjon for militært personell», punkt 70 og vedlegg 7. Tillatelse til å nytte uniform på valfarten søkes hos forsvarsgrenens generalinspektør under henvisning til nevnte direktivs punkt 71. Reise og opphold forutsettes gjennomført i uniform.

Pilgrimsferden foregår i tiden 4. til 11. juni 1975. Tidene er beregnet fra København, og en reiser under felles skandinavisk ledelse (en prest og en offiser).

Utgiftene blir som vanlig subsidiert av et internasjonalt fond, og deltakerprisen blir på ca. kr. 500,—.

Henvendelser til

Pastor Rudi Kessels
Akersveien 5
OSLO 1

PERSBRÅTEN

I en hel del år har Mariaforeningen holdt basar til inntekt for bispedømmets feriehem «Persbråten». Som alle vet ble det slutt med feriekoloni for barn på grunn av forskjellige forhold, men hyttene er fullt brukbare til ferieopp- hold, weekender, etc. Der er det frisk luft og deilige omgivelser. Men husene trenger vedlikehold, skatt og avgifter må betales og attpå hvil er en gjeld på stedet. Inntektene dekker ikke utgiftene og derfor holdes det basar, som anbefales på det beste.

F. J. FISCHEDICK

Skaff

St. Olav

en ny

abonnet

i 1975

OSLO

MALERMESTER

Otto Foerster

utfører allslags maler- og tapetserarbeider

Tlf. 21 69 06

Spesialforretningen i
RUSTFRITTE STÅLARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Stortings pl. 7 — Oslo 1

Telefon

(02) 33 36 24
33 55 25

Telegr.adr.:
Rustfriknut

Allslags snekkerarbeid utføres
REIDAR MYRVOLD & SØN

Gladsvel 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Tlf. 20 79 06 - 20 79 06

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

E. Sunde & Co. Rørleggerbedrift A/s

VARME- SANITÆR OG SPRINKLERANLEGG

Ulvenveien 89, Økern, Oslo 5. Tlf. 67 77 83

Kontraster

Oslo har fått en ny kinodirektør. Byens filmborgere ønsker seg visst jevnt over minst én reform: Et mindre markert skille mellom filmtilbudets «tørketider» og «eksplosjoner», de sistnevnte 2. juledag og 2. påskedag. Kvalitetsfilmene er blitt færre, desto større grunn til å fordele dem.

Premierene etter denne påske byr på to-tre topper og noen middelhavs-farere. Som trykkefristen for «St. Olav» denne gang er, blir det bare anledning til å gjøre oppmerksom på et par av de førstnevnte, den ene i hovedstadens største, den andre i byens minste kino.

Kanskje må en selv ha arbeidet i presseyrket for å falle så pladask som anmelderne gjør for amerikaneren *Billy Wilders* ville farse «Stopp pressen!» (*Front Page*). Det er en høyt oppdrevet harselas over avismiljøet i tyveårenes Chicago, da aviskongen Hearst's «gule» (les: komplett hensynsløse) presse utfoldet alle yrkets verste egenskaper: Sensasjonshysteriet, den nådeløse utlevering av menneskers ulykke, den illojale konkurranse, de halv- og helkriminalle midler i jakten på «stoff». Utlevert blir også de lokale politikeres bunn-korruperte miljø, vel ikke uten en viss skjeling til dagens Watergate-sjokk. Her er en gruppe journalister som hver for seg og samlet ville gi Pressens Faglige Utvalg kollektivt nervesammenbrudd. Men dét er altfor gravalvorlig sagt, *Ben Hecht* er bare ute for å more, og det på et plan hvor vel ikke alle trives — her er mye «svart» humor, kynisme og lek med det makabre. Men igjen tar jeg for tungt på en sprakende

fornøynelig genistrek, som i sin grovt tegnede karikatur er alt annet enn en «problemfilm». Den groteske typetegningen, den opplagte og vittige dialogen, den heseblesende farten er alt styrt med sikker mesterhånd omkring den syltynne intrigen: Kriminalreporteren som skal på bryllupsreise, men med hundre tricks avledes av sin gamle, slu redaktør fra dette viktige foretagende, fordi en sensasjon — en hengning! må «dekkes». Det går dem til slutt alle vel, den dødsdømte medregnet. Men før vi kommer dit, har vi vært igjennom et utrolig fyrverkeri av oppfinnsomhet. Så topper da også to av filmens morsomste karakterkomikere rollelisten: *Walter Mattau* som redaktøren og *Jack Lemmon* som reporteren yter begge det ubetalelige. Ved å spille på livet løs får de godt frem gjennom latterhikstene en sannhet som vel noen har ant: Journalistikken er ikke et yrke, det er en lidenskap. Noen ganger dessverre ødeleggende, det er lidenskapenes ene side. Det finnes heldigvis en annen.

Den andre filmen er en kontrast til *Billy Wilders* løyer: Et stort alvor i streng dokumentarisk stil. Amerikaneren *Gordon Davidsons* «Samvittighet i Cattonsville» er et gripende og rystende oppgjør mellom maktpolitikken og den kristne samvittighet. «St. Olav» har tidligere omtalt den aksjon som to katolske prestebrodre, *David* og *Philip Berrigan* og en gruppe kristne aktivister innledet mot krigføringen i Vietnam, da den krigen var på sitt villeste. Som symbolsk gestus brøt de seg inn på et statlig kontor,

NESTE NUMMER:

Ny «Kvinne
i Kirken»

fjernet noen skap med militære ruller over menige som skulle innkalles, og brant offentlig hele materialet. Hvor på de rolig lot seg arrestere.

Filmen er en nøyaktig rekonstruksjon av rettsaken mot dem (de fikk strenge straffer) og en medrivende studie i det som kalles «sivil ulydighet» — statsborgerens plikt til å be kjempe urettferdigheten også når den sitter høyt, ja nettopp da. Anklagen og rettsaken søker innbitt å redusere det hele til «tyveri av offentlig eiendom». Det narrer jo ingen, heller ikke anklagerne og dommerne selv. De anklagedes svar på dette har veldigere dimensjoner: Det er hele samvittighetens drama i et maktmisbrukets århundre vi får rullet opp, med nesten pinefull tydelighet og moralsk kraft. Det er en spennende film, både for hjerte og forstand.

Så vidt jeg kan øyne, i et plutselig bredere filmtilbud: Disse to — kontraster som de er — utgjør nok top-pene.

Vikar.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Medredaktør: Karin Gullerud-Johansen O.P.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 95 18.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 50 pr. år. Kr. 25 pr. ½ år. Utlandet kr. 60.

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.